

Klasszikusok és kortársak az Uránia 2017/18-as képzőművészeti filmkínálatában

Immár öt éve, hogy az opera- és színházi közvetítések mellett képzőművészeti tárlatok filmfeldolgozásai is megjelentek az Uránia mozivásznán. A hagyomány idén is folytatódik, a szeptemberben induló évadban nyolc alkotás, köztük hat új bemutató szerepel a filmszínház műsorán. Többek közt olyan klasszikus és kortárs nagyságok művészete kerül a vetítővászonra, mint Michelangelo, Canaletto, Cézanne, az amerikai impresszionisták vagy a brit David Hockney.

A tavasszal már sikerrel bemutatott Monet-portré, az **Én, Claude Monet** szeptemberi ismétlése után, október 1-jén jön az évad első újdonsága: a British Museum Hokuszi-kiállításának anyagából készült **Hokuszi – A nagy hullámon túl**. Kacusika Hokuszi, a XVIII-XIX. században élt japán festő nagy hatással volt Monet, Van Gogh és Picasso munkásságára is. Egy életen keresztül vizsgálta embertársait, megszállottan kutatta a természetet és a spirituális tanokat, és tanulmányaihoz legtöbbször a Fudzsi vulkán képét használta háttérnek. A Japánban, Franciaországban és Nagy-Britanniában forgatott filmben a művészettörténet kiemelkedő szakemberei kalauzolják végig a nézőt Hokuszi művészetének titkain, miközben festményei és nyomtatott művei rendkívül részletgazdag felvételeken tárulnak fel.

Szintén októberben, a rendkívül látványos Exhibition on Screen sorozat részeként lesz látható az őszi egyik legjobban várt társművészeti mozarabja, a **Michelangelo – Szerelem és halál**, amely a reneszánsz egyik legnagyobb alkotóművésze életét és munkásságát tárja fel részletekbe menően. A forgatás egyebek közt olyan helyszíneken folyt, mint a firenzei Buonarrotti-ház és a Medici-kápolna, a carrarai márványbányák vagy a Vatikánban található Sixtus-kápolna. A lélegzetelállító látványt a gyönyörű helyszínek és Michelangelo tapintható közelségbe hozott művei garantálják.

November elején **Canaletto és Velence művészete** folytatja a rendkívüli tárlatok sorát: a Londoni Buckingham Palotában még éppen nyitva lesz az a Canaletto-kiállítás, amely alapján a mozifeldolgozás készült. Kevesen tudják, hogy a világ legnagyobb Canaletto-műgyűjtése nem Itáliában, hanem az angol királyi kollekciónban található, ami annak köszönhető, hogy III. György király 1762-ben majdnem egy tételben megvásárolta John Smith velencei brit konzulnak, a festő legfőbb közvetítőjének gyűjteményét. Ebbe a páratlan anyagba enged bepillantást és csodálatos velencei utazást is ígér az Exhibition on Screen sorozat kitalálójaként ismert Phil Grabsky által rendezett film.

Karácsony előtt egyetlen alkalomra visszatér a filmszínházba egy korábban nagy sikerrel játszott darab, a British Museum viking kiállításáról készült **Vikingek – Élet és legenda**. A másfél órás opuszban többek között Neil MacGregor, a British Museum igazgatója tárja fel a nézők előtt, hogyan hozták létre a vikingek egy négy kontinenst érintő, összetett nemzetközi kereskedelmi hálózatot, emellett a nyelvükön, a költészetükön és a hagyományaikon keresztül a titokzatos nép mindennapjaiba is betekintést nyerhet a közönség. A szakértői interjúk mellett a film gerincét a kiállítási tárgyakat bemutató, kitűnő minőségű közeli felvételek és a színészekkel forgatott, korabeli életképeket ábrázoló jelenetek adják, melyek együttesen igazi történelmi utazásra invitálják a nézőt.

2018 elején, a fagytól csikorgó januárban valószínűleg sokak örömeire kerül műsorra a tavaszt idéző **Festői kertek – Amerikai impresszionizmus** című Exhibition-produkció, amely a

Florence Griswold Múzeum hasonló című, rendkívül népszerű kiállítása alapján készült. A múzeum Connecticutban található, Griswold egykori birtokán, amelyet az „amerikai Barbizonnak” is neveznek. A birtok körül jött létre a XX. század legelején az Old Lyme művésztelep. Nyaranta itt bérelt szobát és dolgozott a Párizsban és Hollandiában inspirálódott Henry Ward Ranger. Mellette olyan – Magyarországon kevésbé ismert – alkotók is csatlakoztak a körhöz, mint a Párizsban iskolázott Childe Hassam, Willard Metcalf és William Henry Howe vagy a női alkotók közül Matilda Browne, a Longacre-nővérek és Ellen Axson Wilson, Woodrow Wilson elnök első felesége, akiket a filmből közelebbről is megismerhetünk.

Februárban a modern festészet irányába nyit az évad: ekkor vetítik a David Hockneyről, Nagy-Britannia jelenleg talán legelismertebb képzőművészeréről szóló Exhibition on Screen epizódot. A **David Hockney a londoni Királyi Művészeti Akadémián** egy 2012-es és egy 2016-os Royal Academy of Arts-beli kiállítást dőgöz fel. Előbbin hatalmas tájképeit állította ki a mester, utóbbin pedig a Los Angeles-i művészvilág tagjairól és hétköznapi emberekről festett portréit, köztük olyanokét, mint John Baldessari képzőművész, Larry Gagosian galerista, Frank Gehry építész, Benedikt Taschen kiadó, Berry Humphries komikus. A képzőművészeti film révén a jelenkori művészet egyik legnagyobb alakjának titkai tárulnak fel, részben a művész saját előadásában.

Végül, 2018 márciusában az évad utolsó képzőművészeti filmújdonóságaként a modern festészet atyjáról, Cézanne-ról láthatunk portréfilmet. A **Cézanne – Egy élet portréi** című Exhibition-alkotás az Aix-en-Provence-i művész nagyközönség előtt kevésbé ismert arcképfestői munkásságát mutatja be, egyúttal a portrék által életének legfontosabb szereplőivel is megismertet. A film alapjául szolgáló tárlat idén nyáron nyílt a párizsi Musée d’Orsay-ban, az ősz folyamán Londonban, a National Portrait Galleryben mutatkozik be, 2018 első felében pedig – filmünk moziba kerülésével egy időben! – Washingtonban.

Bővebb tájékoztatás az egyes bemutatókról, vetítési időpontokról elérhető az Uránia weboldalán: <http://www.uranianf.hu/kiallitas>